

SMV'ERNE:

**CORONAKRISEN HAR
STADIG KLØERNE I
SMV'ERNES ØKONOMI**

KONJUNKTURVURDERING

3. KVARTAL 2020

Fakta om undersøgelsen

SMVdanmarks konjunkturanalyse er baseret på et spørgeskema udsendt til godt 2.100 respondenter, hvoraf 840 små og mellemstore virksomheder har deltaget. I alt 824 respondenter har besvaret hele spørgeskemaet, mens 16 har givet delvise svar. Virksomhederne beskæftiger sig inden for byggeri, mindre industri, butikshåndværk, autoreparation og beslægtede servicefag. Svarene er indsamlet i perioden 14. august til 01. september 2020.

SMVdanmarks Konjunkturbarometer er et simpelt gennemsnit af konjunkturspørgsmålene, som fremgår i bilaget og vedrører forventningerne til virksomhedernes økonomi, Danmarks økonomi, virksomhedernes forventning til årets resultat og investeringslysten. Barometeret bruges til at tage temperaturen på SMV'ernes overordnede økonomiske situation i dette kvartal.

Om SMVdanmark

SMVdanmark er hovederhvervsorganisation for landets små og mellemstore virksomheder, SMV'er. Vores mission er at sikre SMV'erne de bedste betingelser for vækst og udvikling til gavn for Danmark. Det gør vi ved at rejse de problemstillinger, der lægger hindringer i vejen for SMV'erne i deres hverdag og sammen med politikere og myndigheder at finde løsninger, der gør det muligt for de mindste virksomheder at leve op til love, regler og omverdenens forventninger.

SMVdanmark blev stiftet i 1879 og repræsenterer i dag omkring 18.000 SMV'er indenfor byggeri, industri, auto, service og butiksfag. Medlemsvirksomhederne repræsenterer både traditionelle håndværksfag, højteknologiske fremstillingsvirksomheder og fagområder som it, design og grafiske fag.

SMVdanmarks SMV-konjunkturvurdering – september 2020

ISSN: 1901-9084

SMVdanmarks SMV-konjunkturvurdering udgives af SMVdanmark fire gange årligt. SMV-konjunkturvurderingen kan hentes gratis på SMVdanmarks hjemmeside.

Redaktionen er afsluttet 15. september 2020.

Henvendelse vedrørende analysen:

SMVdanmark • Islands Brygge 26 • 2300 København S

Tlf. +45 33 93 20 00 • Fax +45 33 32 01 74 • www.SMVdanmark.dk

Ansv. red.: Mia Amalie Holstein (holstein@SMVdanmark.dk)

Redaktion: Lasse Lundqvist (lundqvist@SMVdanmark.dk) og

Anders Bregnhøj Jensen (bregnhøj@SMVdanmark.dk)

Indhold

Resumé.....	4
Hovedpointer fra undersøgelsen.....	4
Økonomien er ikke tilbage på sporet	5
Danmarks økonomiske situation	5
Virksomhedernes økonomiske situation	6
Forventninger til året resultat	6
Investeringslysten.....	7
SMV'erne vurderer stadig, at situationen i deres egen virksomhed er bedre end den generelle situation i Danmark	8
Eksporten er fortsat hårdt ramt	9
En lille forbedring af aktivitet i fremtiden	10
Ordretilliden fordelt på brancher	11
Beskæftigelsestilliden stiger	11
Bilag.....	13
Beregning af SMV-konjunkturbarometeret.....	13

Resumé

Den 18. september er det et halvt år siden, at Danmark lukkede ned pga. af corona. Det har haft store konsekvenser for dansk erhvervsliv. Sidste kvartal tog SMVdanmarks Konjunkturbarometer et historisk dyk. I konjunkturanalysen 3. kvartal 2020 ses det, at coronakrisen stadig har sine klør i SMV'ernes økonomi.

Ifølge analysen stiger optimismen en smule blandt SMV'erne, men Konjunkturbarometeret ligger stadig på et af de hidtil laveste niveauer i SMVdanmarks Konjunkturbarometers historie. Andelen af virksomheder, som mener, at den overordnet situation er forbedret ligger på 19 pct., mens andelen som mener situationen i en eller anden grad er forværret ligger på 46 pct. Det betyder altså, at tendensen for Konjunkturbarometeret ligger på -27 pct. i 3. kvartal 2020. Altså er Konjunkturbarometeret steget med 15 pct. point. i indeværende kvartal.

Hovedpointer fra undersøgelsen

- SMV'ernes vurdering af Danmarks økonomiske situation stiger 9 pct. point, og ligger ikke længere på det laveste niveau nogensinde, som den gjorde i forrige kvartal (2. kvartal 2020). Tendensen ligger hermed på -72 pct. Det betyder, at andelen af virksomheder, som vurderer, at Danmarks økonomiske situation er forværret, er 77 pct. point højere end andelen, som mener, at den er forbedret. Tendensen er altså 6 pct. højere end under finanskrisen i 2008.
- SMV'ernes vurdering af egen økonomi stiger fra sidste kvartal. Virksomhederne vurderer deres egen økonomi 19 pct. point højere i dette kvartal. Det betyder, at tendensen nu ligger på -14 pct. – hvilket er betydeligt bedre end sidste kvartal, som hidtil var coronakrisens lavpunkt.
- Forventningerne til årets resultat stiger med 19 pct. point i indeværende kvartal. Tendensen ligger nu på -8 pct. 1 ud af 3 af de adspurgte virksomheder forventer et bedre resultat i 2020 sammenlignet med 2019, mens 42 pct. forventer et lavere resultat.

- På trods af, at flere af SMV'ernes økonomiske indikatorer er bedre, er situationen for eksporterende virksomheder stadig lige så dårlig som den var sidste kvartal. Således ligger SMV'ernes eksporttillid stadig på nettotallet -6, hvilket er det laveste niveau, som nogensinde er målt. Nettotallet er et udtryk for den vægtede difference mellem andelen, som svarer, at de enten i en lille eller høj grad forventer øget eksport de næste tre måneder, og andelen som forventer lavere eksport de næste tre måneder.

SMV-
danmarks
Konjunktur-
barometer
stiger i dette
kvartal med

15 %-point

Forklaring

Tendensen angiver differencen mellem procentandelen af virksomheder, der har svaret *forbedret* og svaret *forværret*. Tendensen siger intet om størrelsen af væksten eller tilbagegangen, men indikerer blot, at der forventes en fremgang eller tilbagegang af en overvægt af virksomheder på så mange pct., som tendensen angiver.

Økonomien er ikke tilbage på sporet

Danmarks økonomiske situation

SMV'erne vurderer stadig, at Danmarks økonomiske situation er historisk lav. Andelen, som mener Danmarks situation er forværret, er 72 pct. point større end andelen, som mener, den er forbedret. Det betyder, at tendensen ligger på -72 pct. Sidste kvartal lå tendensen på -83 pct. Altså er tendensen steget med 11 pct. point. Dette niveau er dog stadig historisk lavt. Til sammenligning lå tendensen på -78 pct. under finanskrisen.

Virksomhedernes økonomiske situation

Virksomhedernes vurdering af deres økonomiske situation er steget i 3. kvartal 2020. Vurderingen er steget relativt mere end deres vurdering af den samlede økonomi i indeværende kvartal. SMV'ernes vurdering af virksomhedens egen situation stiger med 18 pct. point i 3. kvartal 2020. Det placerer SMV'ernes vurdering på et niveau på -14 pct. point.

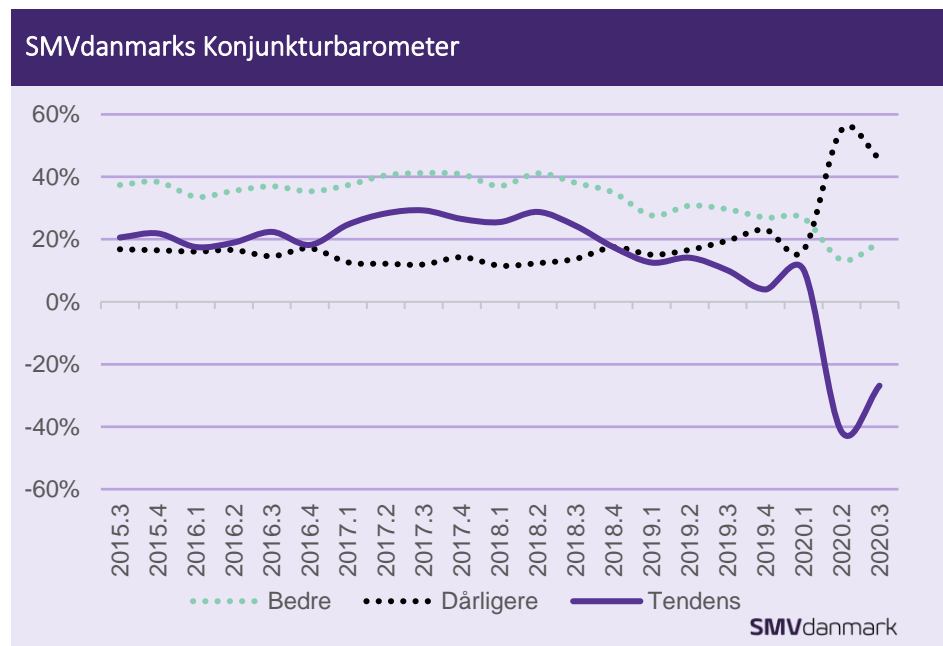
Forventninger til årets resultat

Virksomhedernes forventninger til årets resultat er også steget i 3. kvartal 2020. I dette kvartal stiger tendensen med 19 pct. point, hvilket betyder, at niveauet for tendens nu ligger på -8 pct. Det betyder, at andelen af virksomheder, der forventer, at det går dårligere er 8 pct. point større end andelen, som mener, det går bedre. Altså er SMV'erne mere optimistiske omkring årets resultat set i forhold til sidste kvartal. Niveauet er dog stadig meget lavt.

Investeringslysten

Når virksomhederne vurderer, at den danske økonomi er i så ringe tilstand, som de gør, kan de heller ikke se nogen fordel i at investere i produktionsudvidelser på nuværende tidspunkt sammenlignet med sidste år. Der er dog færre virksomheder, som mener, at det slet ikke er fordelagtigt at investere sammenlignet med sidste kvartal. Tendensen stiger i indeværende kvartal med 11 pct. point til et niveau på 12 pct.

SMV'erne
påvirkes
stadig hårdt
af corona

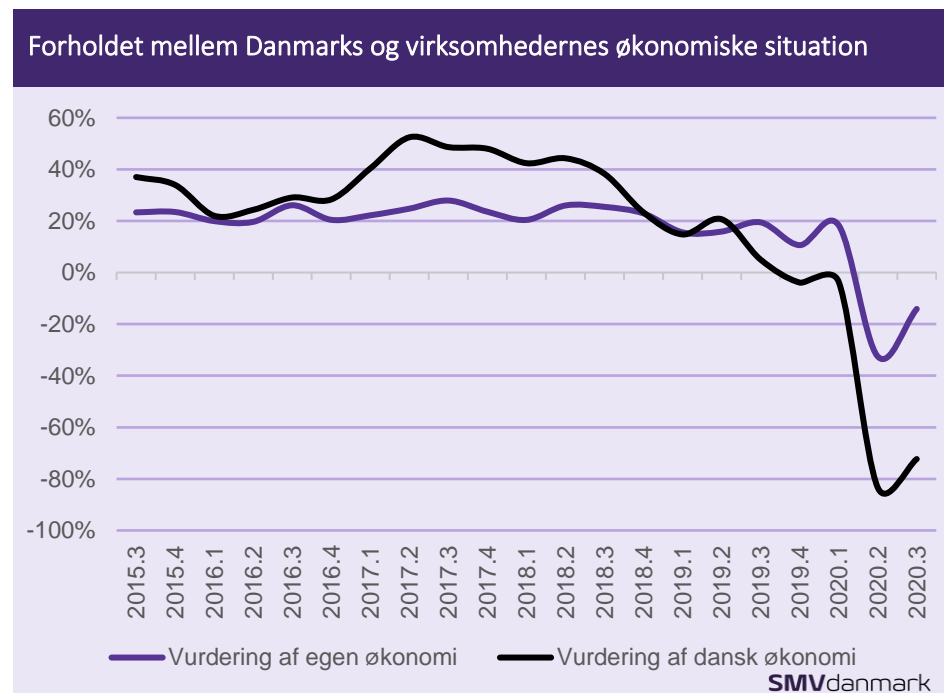
Antal respondenter: 829

Figur 1

SMV'erne vurderer stadig, at situationen i deres egen virksomhed er bedre end den generelle situation i Danmark

Virksomhedernes vurdering af deres egen situation på nuværende tidspunkt sammenlignet med sidste år er steget relativt mere end deres vurdering af den samlede økonomi i indeværende kvartal. SMV'ernes vurdering af virksomhedens egen situation stiger med 18 pct. point i 3. kvartal 2020. Det placerer tendensen for SMV'ernes vurdering på et niveau på -14 pct. Altså er andelen, som vurderer virksomhedens situation dårligere på nuværende tidspunkt set i forhold til sidste år, 14 pct. point større end den andel, som mener det går bedre. Imens er andelen, som mener Danmarks situation er forværret, 72 pct. point større end andelen, som mener, den er forbedret.

Det betyder, at afstanden mellem de to vurderinger i indeværende kvartal er på sit højeste. Faktisk vurderer SMV'erne, at virksomhedens egen økonomi klarer sig 58 pct. point bedre end den generelle situation i Danmark.

Antal respondenter for virksomhedernes økonomi: 820

Figur 2

Antal respondenter for Danmarks økonomi: 829

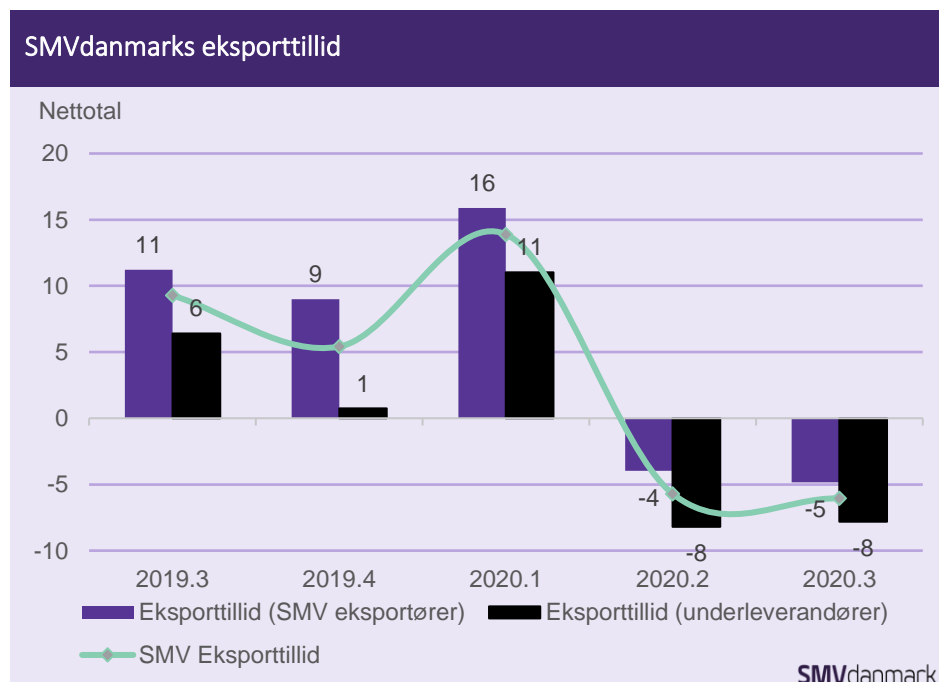
Eksporten er fortsat hårdt ramt

Det er tydeligt, at de eksporterende virksomheder forventer markant lavere eksport. Eksporttilliden faldt i sidste kvartal med 20 nettotal, hvilket er det største fald nogensinde. Den samlede eksporttillid ligger i 3. kvartal 2020 stadig på samme niveau, nemlig nettotallet -6. Stadig går det hårdest ud over underleverandørerne, hvis eksporttillid ligger på nettotallet -8, mens tallet for SMV-eksportører ligger på nettotallet -5.

Imens viser tal fra sidste kvartals konjunkturanalyse, at kun 16 pct. gør brug af eksportmomsordningen, og 46 pct. af virksomhederne slet ikke kender til eksportmomsordningen.

Fra den 1. januar 2018 blev eksportmomsordningen lavet om. Det betyder, at forskudsmomsen er afskaffet, og derfor at eksporterende virksomheder ikke længere bliver tilbudt et rentefrit, stående, afdragsfrit lån på ca. 14.400 kr. pr. eksportmillion.

Eksporttilliden ligger stadig på sit hidtil laveste niveau nogensinde.

Antal respondenter SMV-eksportører: 93

Antal respondenter underleverandører: 64

Figur 3

Forklaring

Et positivt netttotal betyder, at en overvejende del af virksomhederne forventer, at eksporten i deres egen/den virksomhed, de leverer til, vil stige i løbet af de næste tre måneder og vice versa for et negativt netttotal. Mere præcist vægtes besvarelserne efter hvor stor en grad, de mener, at eksporten enten falder eller stiger.

SMVdanmark mener...

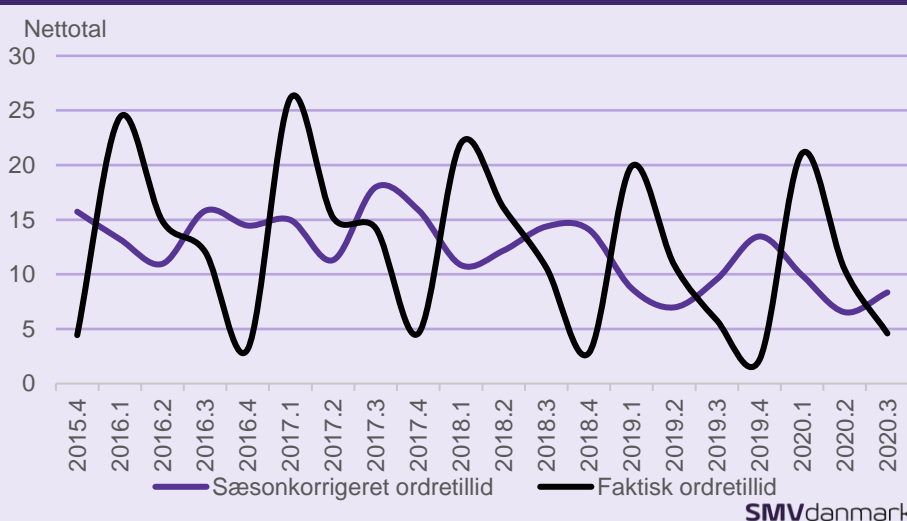
At det skal være nemt for SMV'er at eksportere til udlandet. Eksport udgør et vigtigt element i videreudviklingen af en virksomhed. De offentlige tilskudsmidler til eksportfremme bør derfor reserveres til SMV'erne og ikke til store virksomheder, som allerede selv har den fornødne kapital. Det skal desuden være lettere for SMV'er at få adgang til de offentlige rådgivnings- og støtteordninger relateret til eksport.

En lille forbedring af aktivitet i fremtiden

SMV'ernes forventninger til den kommende aktivitet i virksomheden er vendt. Den stiger 1 netttotal i indeværende kvartal og ender dermed på netttotal 8 i 3. kvartal 2020. Det betyder dog, at niveauet stadig ligger lavt. Besvarelserne viser samtidigt, at 17 pct. af de adspurgte SMV'er forventer en nedgang i aktivitet i de kommende tre måneder. Til sammenligning var dette tal 19 pct. i 2. kvartal 2020.

Ordre-
tilliden stiger mini-
malt.

SMVdanmarks sæsonkorrigerede ordretillid

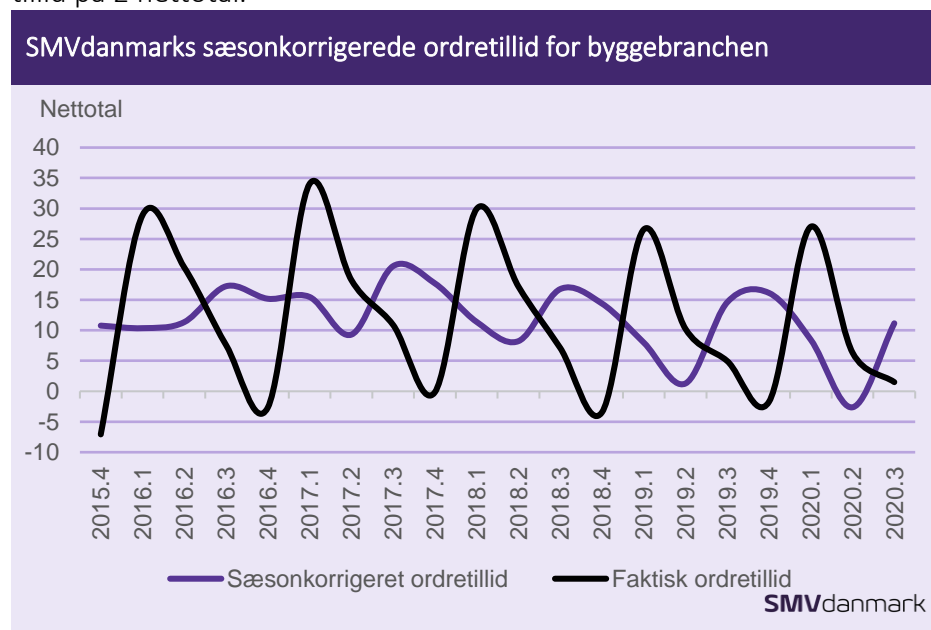

Antal respondenter: 833

Figur 4

Ordretilliden fordelt på brancher

Den sæsonkorrigerede ordretillid varierer stadig på tværs af brancher. Butiksbranchen er den branche, som forventer mest aktivitet i 4. kvartal 2020, med en sæsonkorrigeret ordretillid på 13 netttotal. Byggebranchen og industribrancherne har begge en sæsonkorrigeret ordretillid på 11 netttotal, mens service ligger i bund med en sæsonkorrigeret ordretillid på 2 netttotal.

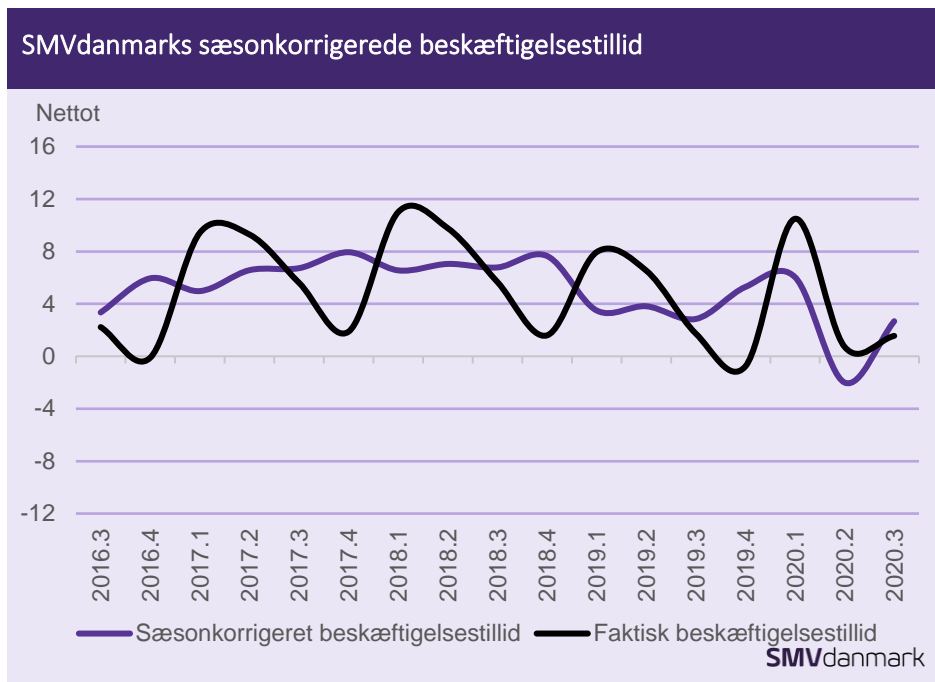
Antal respondenter: 333

Figur 5

Beskæftigelsestilliden stiger

Den sæsonkorrigerede beskæftigelsestillid stiger en smule i dette kvartal. Det betyder, at SMV'erne forventer, at beskæftigelsen stiger en smule. Helt specifikt stiger den sæsonkorrigerede beskæftigelsestillid med 5 netttotal og ligger dermed på netttotal 3 i dette kvartal. Hvis der ses på brancherne, så oplever både butik, bygge og industribranchen en fremgang og en positiv beskæftigelsestillid. Servicebranchen forbliver på 0 netttotal i beskæftigelsestillid og forventer dermed hverken at skulle afskedige eller ansætte.

SMV'erne forventer at ansætte

Antal respondenter: 828

Figur 6

SMVdanmark mener...

At håndværkerfradraget er et effektivt middel til at reducere omfanget af sort arbejde, og det bidrager til at holde gang i beskæftigelsen samt oprettelsen af nye praktikpladser til lærlinge inden for byggeriet.

Bilag

Beregning af SMV-konjunkturbarometeret

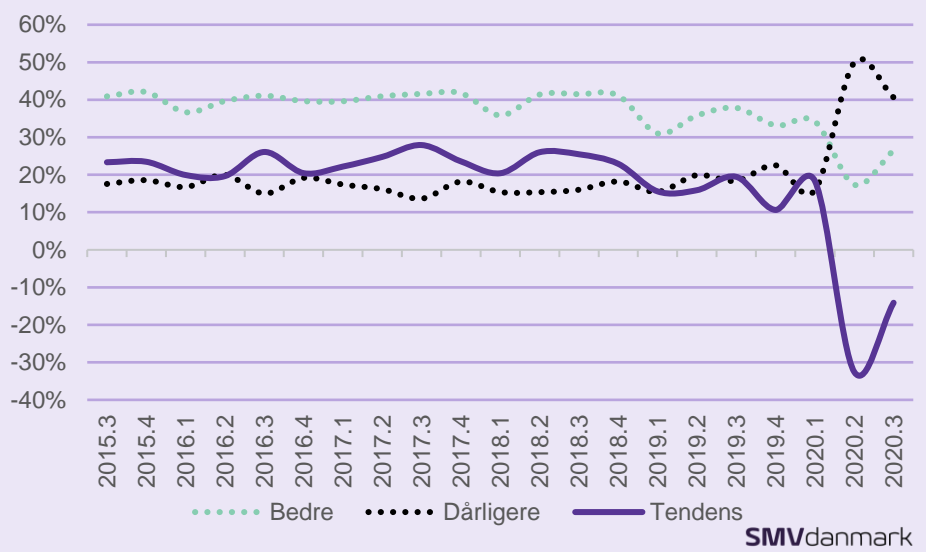
SMVdanmarks Konjunkturbarometer er baseret på følgende fire spørgsmål:

1. Hvordan vurderer du virksomhedens generelle økonomiske situation på nuværende tidspunkt i forhold til samme tidspunkt året før?
2. Hvordan forventer du på nuværende tidspunkt, at virksomhedens resultat for indeværende år bliver i forhold til resultatet for sidste år?
3. Hvor fordelagtigt mener du, det er at investere i produktionsudvidelser på nuværende tidspunkt i forhold til samme tidspunkt sidste år?
4. Hvordan vurderer du Danmarks økonomiske situation på nuværende tidspunkt i forhold til samme tidspunkt sidste år?

Der er foretaget en vægtning af svarene, så hver af de hovedbrancher, der indgår i panelet får den samme vægt, som branchen har på landsplan. Service indeholder kun udvalgte servicefag.

Se figurerne på næste side.

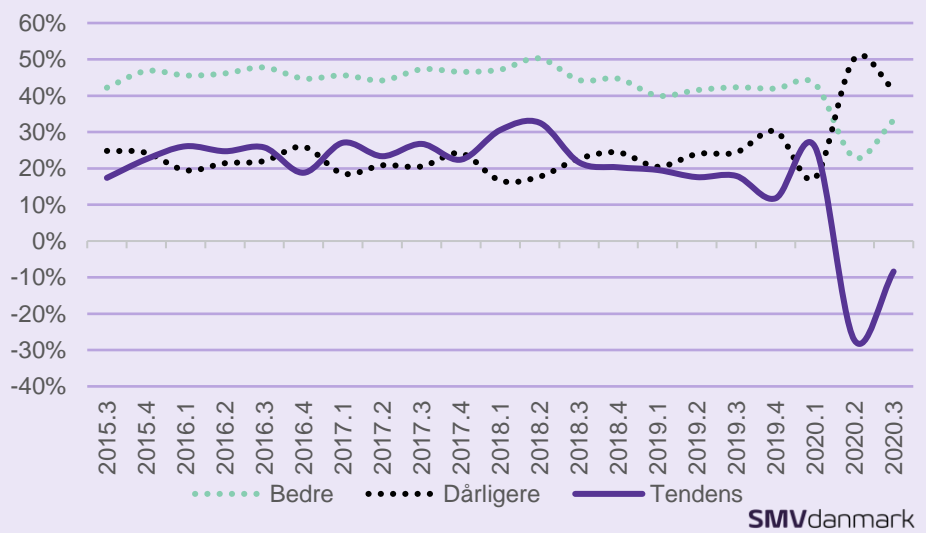
Hvordan vurderer du virksomhedens generelle økonomiske situation på nuværende tidspunkt i forhold til samme tidspunkt sidste år?

Antal respondenter: 820

Figur 7

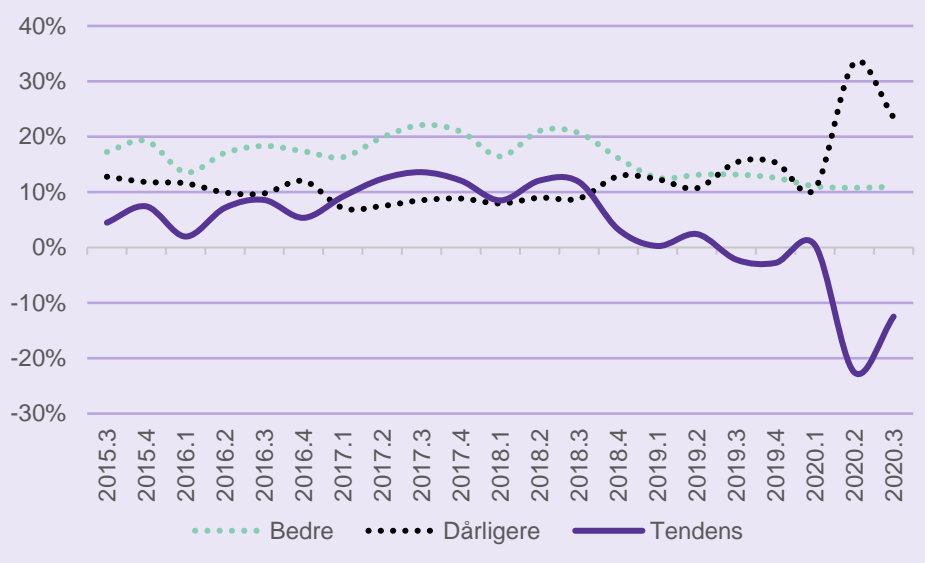
Hvordan forventer du på nuværende tidspunkt, at virksomhedens resultat for indeværende år bliver i forhold til resultatet sidste år?

Antal respondenter: 824

Figur 8

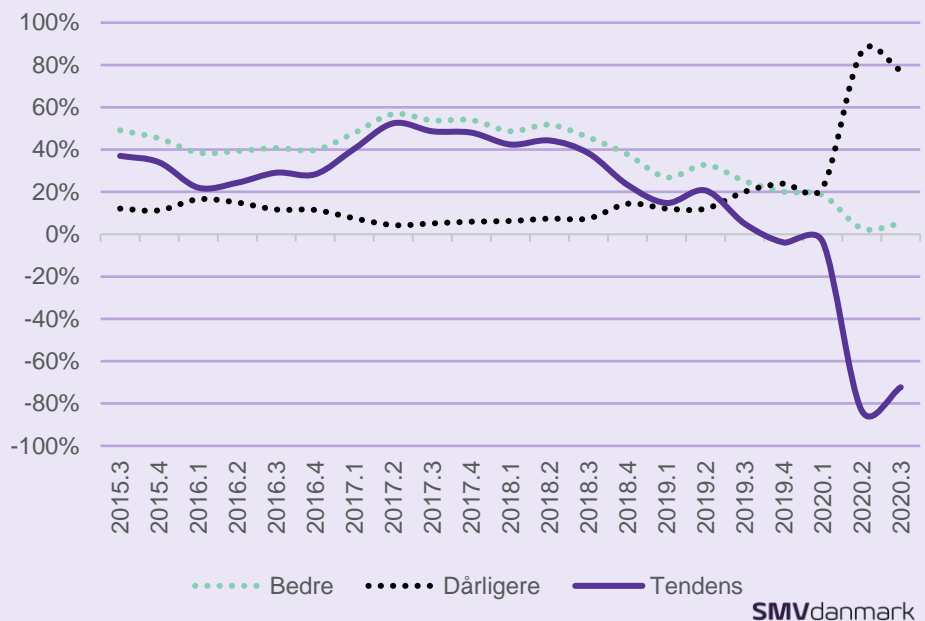
Hvor fordelagtigt mener du, det er at investere i produktionsudvidelser på nuværende tidspunkt i forhold til samme tidspunkt sidste år?

Antal respondenter: 828

Figur 9

Hvordan vurderer du Danmarks økonomiske situation på nuværende tidspunkt i forhold til samme tidspunkt sidste år?

Antal respondenter: 829

SMVdanmark

Figur 10